

Przedmiotowe Zasady Oceniania
z biologii

1. Cele kształcenia ogólnego :

- 1) rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- 2) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 4) pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- 5) przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- 6) dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

2. Celem PZO jest: - informowanie rodziców o postępach w nauce, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach uczniów przez cały rok szkolny, - wykrywanie braków wiedzy i umiejętności w nauczaniu, - motywowanie uczniów do pracy, - zapoznawanie uczniów i rodziców z wymaganiami edukacyjnymi wynikającymi z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na początku roku szkolnego.

3. Narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

→ **odpowiedzi ustne – waga 2:**

-Obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych, w przypadku lekcji powtórzeniowej z całego działu,

-Odpowiedzi ustne oceniane są wg kryteriów określonych w wymaganiach na poszczególne stopnie. Ponadto ocenia się umiejętność stosowania terminologii biologicznej, umiejętność wykorzystywania pomocy naukowych (plansza, model, schemat), samodzielność wypowiedzi, lub wykonanie wykresu, rysunku itp.

Kryteria ocen:

- ♣ **celujący** – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykazując jednocześnie własne przemyślenia i oceny,
- ♣ **bardzo dobry** – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi,

- ♣ **dobry** – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka biologicznego, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia w sposób bardzo dobry,
- ♣ **dostateczny** – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy merytoryczne
- ♣ **dopuszczający** – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela
- ♣ **niedostateczny** – nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

prace pisemne:

♣ **testy działowe (do 45 min) – waga 3**

- zawierają kilka lub kilkanaście pytań bądź też są w formie testu; testy zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym jest przyporządkowana określona liczba punktów
- dotyczą materiału z całego zrealizowanego działu programowego, są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej, termin wpisany jest do dziennika elektronicznego,

-są obowiązkowe; jeżeli uczeń opuścił test działowy z przyczyn losowych, zalicza go na konsultacjach w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem.

-uczeń może poprawić ocenę niekorzystną uzyskaną z testu działowego w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac, (tylko w przypadku usprawiedliwionej nieobecności), ocena z poprawy jest oceną ostateczną, wpisaną obok oceny pierwotnej.

♣ **sprawdziany (20-30 min.) – waga 2**

- składają się z kilku pytań; pytania są punktowane
- są zapowiadane (nie muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem) i obejmują materiał z trzech ostatnich tematów
- uczeń może poprawić ocenę niekorzystną uzyskaną ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac, (tylko w przypadku usprawiedliwionej nieobecności), ocena z poprawy jest oceną ostateczną, wpisaną obok oceny pierwotnej.

♣ **kartkówki (10-15min.) – waga 1**

- składają się z kilku krótkich pytań; pytania są punktowane
- nie są zapowiadane (ale mogą) i obejmują materiał z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych

- ocenę można poprawić kolejną kartkówką , ponieważ sprawdzają systematyczność przygotowania się ucznia do każdej lekcji,

Jeżeli uczeń zachowuje się niewłaściwie w czasie kontrolnych prac – sprawdzianu, testu, kartkówki tj. ściąga, zagląda do kolegi w ławce, odwraca się, rozmawia, wtedy, uzyskana ocena zostaje obniżona o jedną jednostkę. Jeżeli nie reaguje na upomnienie, zostanie uczniowi odebrana praca i wpisana do e-dziennika ocena niedostateczna.

➔ **prace domowe obowiązkowe i dodatkowe (dla chętnych) – waga 1 i waga 2**

➔ **aktywność ucznia – waga 1:**

a) **lekcyjna :**

wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji), praca w grupie, prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń.

b) **pozalekcyjna**

- samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, modele, okazy wzbogacające zbiory, zielniki, działania na rzecz środowiska np., zbiórka surowców wtórnych, udział w konkursach, prace badawcze,

- udział w konkursach

a) szkolnym:

- wyniki najwyższe (trzy pierwsze miejsca - ocena bardzo dobra)

- wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny - ocena dobra,

b) pozaszkolnym:

- awans do następnego etapu- ocena celująca,

- udział w eliminacjach wojewódzkich- ocena celująca,

-zdobycie tytułu laureata konkursu - ocena celująca na koniec roku szkolnego.

➔ **zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy:**

- ✓ obowiązkiem ucznia jest systematyczne i staranne (estetyczne i czytelne) prowadzenie zeszytu przedmiotowego i wykonywanie zadań w zeszytcie ćwiczeń;
- ✓ w zeszytcie przedmiotowym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych, miejsce na korespondencję z rodzicami;
- ✓ jeżeli bieżąca kontrola ujawni nieprawidłowości w jego prowadzeniu, uczeń jest zobowiązany usunąć je w terminie i na zasadach ustalonych przez nauczyciela;
- ✓ w przypadku nieobecności na lekcji, uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki w zeszytcie i ćwiczeniach oraz wykonać pracę domową;

- ✓ zgłoszenie braku zeszytu lub zeszytu ćwiczeń może nastąpić 2 razy w jednym okresie klasyfikacyjnym, w przypadku dwóch godzin biologii w tygodniu i 1 raz przy jednej godzinie w tygodniu i odnotowane jest to odpowiednim znaczkiem w e-dzienniku
- ✓ brak zgłoszenia nieposiadania zeszytu lub zeszytu ćwiczeń odkryty przez nauczyciela w czasie lekcji - ocena niedostateczna.

Oceny za poszczególne formy pracy ucznia mają różne wagi, które są uwzględnione w e-dzienniku.

Nie wymienione wyżej to:

test diagnozujący – **waga 4**

praca na lekcji- **waga 1**

praca w grupie – **waga 1**

mikroskopowanie – **waga 1**

Uwaga!

1. Uczeń ma prawo 2 razy w jednym okresie klasyfikacyjnym, w przypadku dwóch godzin biologii w tygodniu i 1 raz przy jednej godzinie w tygodniu, zgłosić nieprzygotowanie. Uczeń we własnym zakresie jest zobowiązany do uzupełnienia tej partii materiału nauczania (na następną lekcję jest przygotowany);
2. Nauczyciel nie ma obowiązku przypominania uczniowi o „stanie jego kredytu”;
3. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, zapowiedzianej kartkówki, sprawdzianu czy testu działowego;
4. Nieprzygotowanie (po wyłączeniu ostatniego punktu) powinno być zgłoszone przez ucznia na początku lekcji po sprawdzeniu obecności.
5. Nieprzygotowanie się obejmuje także zadanie domowe. Zgłoszenie nie przygotowania się nie zwalnia ucznia z aktywności na lekcji. Nieprzygotowanie nie dotyczy prac terminowych i zapowiedzianych powtórzeń.

4.Sposoby informowania uczniów:

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

5.Sposoby informowania rodziców:

O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców za pomocą e-dziennika. Informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą WZO.

6.Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania (mogą wykraczać poza program nauczania)
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,

- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,

7.DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH- nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe.

8.Kryteria oceniania w trybie zdalnego nauczania

Sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów odbywać się będzie z uwzględnieniem dostępnych narzędzi i technicznych zasobów ucznia oraz według przepisów zawartych w PZO.

Ocenie podlegać będą:

- odpowiedzi ustne – odbywać się będą z wykorzystaniem platformy do komunikacji online,
- prace pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki)
- aktywność na zajęciach
- terminowość przysyłania prac zleconych do wykonania, za dostarczenie pracy po terminie uczeń otrzymuje ocenę o stopień niższą,
- prace domowe – terminowość wykonania, poprawność, stopień zaangażowania i staranności,
- postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć,
- wszystkie formy aktywności zaplanowane przez nauczyciela (prezentacje multimedialne, makiety itp.) są obowiązkowe, co oznacza, że uczeń musi posiadać z nich ocenę.

Prace niesamodzielne będą oceniane na ocenę niedostateczną (zadanie domowe nie może być kserokopią ani tekstem wydrukowanym z Internetu).

Nauczyciel biologii Edyta Becker